

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Українська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26.08. 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	д.філ.н., проф. Козлик Ігор Володимирович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	igor.kozlyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом курсу є розвиток словесного мистецтва від VIII ст. до н. е. і до XVI ст. н.е., його основні світоглядно-естетичні, зовнішні і внутрішні чинники. Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота. Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування/	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
Мета – висвітлити специфіку й основні закономірності літературної еволюції за часів європейської Античності та Середньовіччя у взаємозв'язку філософсько-естетичних і внутрішньо-літературних (жанрових, стильових) факторів. Завдання – опрацювати базові для вивчення світової літератури західноєвропейської культурної зони літературно-художні та літературознавчі джерела.- розвивати естетичне та евристичне мислення, творчі навички та професійні здібності.	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах. ЗК 5. Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності Фахові компетентності ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури XX ст., еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища. ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.	

ФК 9. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації і усної, і писемної ділової комунікації.

Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми літературознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 11. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Уміти визначати художні прийоми й засоби, якими послуговувався митець.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури XX ст., визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів зарубіжної літератури XX ст. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції літературознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань. здатність визначати основні етапи літератури XX століття.

5. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год.
практичні заняття	18 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V	035 Філологія	III	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практ. зан.	Самост. роб.
Тема 1. Онтологічна картина античної літератури як історико-літературного феномена і базового етапу у загальній еволюції європейського історико-літературного процесу	2		4
Тема 2. Особливості античної літератури у площинах жанру і стилю	2		4
Тема 3. Грецька література архаїчного періоду: загальна характеристика	2		4
Тема 4. Античність і ми. Міфологія.		2	4
Тема 5. Міфи про олімпійських богів і героїв.		2	4
Тема 6. Гомерівський епос.		2	4

Тема 7. Героїка, закарбована в епосі. "Одіссея".		2	4
Тема 8. Античний театр. Есхіл. Софокл Евріпід.		2	4
Тема 9. Римська класика. Гораций, Вергілій, Овідій.		2	4
Тема 10. Творчість Публія Овідія Назона.		2	4
Тема 11. «Картина світу» середньовічної людини і її відображення в середньовічній словесній спадщині	2		4
Тема 12. Специфіка і склад середньовічної літератури	2		4
Тема 13. Жанрова система в середньовічній літературі	2		4
Тема 14. Середньовічний героїчний епос.		2	4
Тема 15. Данте - останній поет Середньовіччя.		2	4
Загальна кількість годин	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування та самостійну роботу. Мінімальна к-сть балів для зарахування курсу становить 50 балів. Студент, який не набрав 50 балів, користується повторним правом отримати позитивну оцінку за відомістю № 2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).		
Вимоги до письмової роботи	Передбачена письмова контрольна робота Вага оцінки 10 балів.		
Практичні заняття	Оцінюються за 5-бальною шкалою.		
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю № 2.		
7. Політика навчальної дисципліни			
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc). Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . Відвідування занять:			

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Козлик І.В. Зарубіжна література європейської Античності на Середньовіччя. Івано-Франківськ: Симфронія форте, 2022. 254 с. URL: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/13361/1/Козлик_Посібник_3%20обкладинк_ою.pdf або: https://chtyvo.org.ua/authors/Kozlyk_Ihor/Zarubizhna_literatura_ievropeiskoi_Antychnosti_ta_Serednovichchia_Lektsiini_materialy/
2. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
3. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с.
4. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження: підручник для студ. держ. ун-тів. Вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: Світ, 1993. 312 с. URL: http://lib.mdpu.org.ua/load/angliskii/Istora_zarubignoi_literaturi_Shapovalova_M_S_i_dr.pdf
5. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2002. 448 с. (Або інші видання – див. URL.: http://shron1.chtyvo.org.ua/Nikolai_Kun/Lehendy_i_mify_starodavnoi_Hretsii_vyd_2008.pdf).
6. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор.Т. В. Михед Т.В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
7. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: хрестоматія / укладач В. Маслюк. Львів: Світ, 2000. 328 с. URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=006160657761191371622:jo1pcughbf8&q=http://chtyvo.org.ua/authors/Masliuk_Vitalii/Davnia_rymska_poeziia_v_ukrainskykh_perekladakh_i_perespivakh_Khrestomatiia.doc&sa=U&ved=2ahUKEwjg2tuimNrlAhWhxIsKHx2jBDY4ChAWMAB6BAgCEAE&usg=AOvVaw2TaPTZbe-QuMSwEMkGMX4Q

8. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. URL:
http://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohretskoi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/
9. Література західноєвропейського середньовіччя /за заг. ред. Н. О. Висоцької: навч. посібник. 2-ге вид. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 464 с. (Вид. 1 URL:
https://chtyvo.org.ua/authors/Vysotska_Nataliia/Literatura_zakhidnoievropeiskoho_serednovic_hchia/).

Додаткова:

1. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Давньогрецька література. Література Стародавнього Риму: посіб. для вчит. Харків: Ранок: Веста, 2002. 112 с.
2. Словник античної міфології / відпов. ред. А. О. Білецький. 2-ге вид. Київ: Наук. думка, 1989. 240 с.
3. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. URL:
http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf

Викладач _____ доктор філологічних наук, професор **Ігор Козлик**

VI CEMENTP

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	alla.martynec@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно рішення кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальний курс висвітлює історію західноєвропейського літературного процесу періоду XVI-XVIII століття, представляючи літературу Відродження, бароко, класицизму раннього просвітництва та сентименталізму. Курс синтезує різні аспекти світогляду людства зазначених хронологічними рамками, серед яких релігійний, філософський, естетичний, і дає можливість познайомитися з образним мисленням, міфологічними уявленнями, християнською мораллю, поняттям про державне служіння митців. Представлені у курсі літературні напрямки представлені посередництвом знайомства із найвідомішими постатями письменників, їхньої взаємодії, найвідомішими творами

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є знайомство студентів з особливостями і закономірностями розвитку західно-європейської літератури XIV-XVIII ст.; процесом формування та становлення літератури XIV-XVIII ст. та кращими творами письменників окресленого періоду;

Основні цілі вивчення дисципліни полягають у розгляді найпопулярніших жанрів та проблематиці літератури; виокремленні найяскравіших етапів становлення зарубіжної літератури; простежити основних зрушень літературі XIV-XVIII ст., аналізі впливу світового красного слова на українську літературу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності, які формуються курсом у здобувачів освіти: . здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. Здатність вільно оперувати літературознавчою термінологією. Здатність здійснювати літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати, яких повинні досягти здобувачі освіти: Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її,

впорядковувати, класифікувати й систематизувати. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі. Здійснювати літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни (денна форма)	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12 годин
Семінарські заняття	18 годин
Самостійна робота	60 годин

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний/вибірковий
VI	<u>035 Філологія</u>	III	Вибірковий

Тема	Кількість годин		
	Лекція	Сем.заняття	Сам.робота
XIV століття як культурно-історична епоха : (Хронологічні межі доби відродження. Ренесансний гуманізм. Поняття про Реформацію. Вплив Реформації на духовне життя епохи Відродження).	2		2
Італійська латература: (Періодизація італійської літератури доби Відродження. Виникнення ренесансної лицарської поеми. Життя і творчість Ф. Петрарки. Новаторські засоби творчості поета. Життя і творчість Бокаччо. Рання і зріла творчість «Декамерон». Класифікація новел. Функція обрамлення).	1	2	6
Англійська література: (Життя і творчість В. Шекспіра. Періодизація творчості. Образи Друга і Смаглявої дами. Жанрова своєрідність і сюжетні джерела п'єс. Трагічний конфлікт у трагедіях. Місце Шекспіра у світовій драматургії та доля його спадку в культурі Нового часу).	1	2	6
Іспанська література : (Зв'язки іспанського гуманізму з католицькою традицією. Життя і творчість Сервантеса. Сюжет і композиція «Дон Кіхота». Дон Кіхот як «мудрць» і «божевільний». Фольклорно-міфологічне походження та функції Санчо Панси. Доля «До Кіхота» у культурі Нового часу).		2	4
Французька література: (Відродження у Франції. Творчість Франсуа Війона. Роман Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель»).			4
XVII століття як культурно-історична епоха : (Літературні напрями. Течії. Жанри. Поняття про			

літературу бароко. Особливості поетики та естетики бароко. Поняття про класицизм. Особливості поетики та естетики класицизму).	2		2
Іспанська література XVII століття : (Періодизація іспанської літератури XVII століття Поезія бароко. Проза бароко. Творчість Педро Кальдерона. Проблема честі у п'єсі Саламейський алькальд". Філософсько-алегорична драма „Життя – це сон”. Рецепція творчості Кальдерона на Україні).		2	4
Англійська література XVII ст. : (Провідні напрями та жанри. Поети метафізики у контексті європейського бароко. Парадокси Джона Донна. Творчість Мільтона як вершинне явище англійської літератури XVII ст. Художнє новаторство і традиції поеми „Втрачений рай”. Тираноборчі мотиви у поемі „Самсон-борець”).	2		4
Німецька літератури XVII століття : (Німецьке поетичне відродження. Проза Г. Гріммельсгаузена в контексті розвою європейського роману XVI-XVII століття).	1		4
Культурно-історична епоха класицизму : Поняття про класицизм. Особливості поетики та естетики французького класицизму. Мистецтво поезії” Н.Буало – програмний твір французького класицизму.	1		2
Французька література XVII століття : (Трагікомедія П'єра Корнеля „Сід” як класицистичний твір. Полеміка навколо „Сіда”. „Андромаха” Жана Расіна на новому етапі розвитку класицизму у Франції. Періодизація творчого шляху Мольєра. Традиції й новаторства французького комедіографа. П'єса „Тартюф” як „висока комедія”. Аналіз п'єси „Міщанин-шляхтич”. Мольєр та Україна. Французькі класицисти та Український театр.		4	2
Епоха просвітництва : (Літературні напрями, жанри. Естетика й поетика епохи Просвітництва. Поняття про сентименталізм. Основні представники просвітницького реалізму та сентименталізму в європейських національних літературах XVIII століття. Напрямок „рококо”.	1		2
Англійська література періоду просвітницького класицизму Творчість Данієля Дефо. Роман Д.Дефо „Робінзон Крузо”. Робінзонада у світовій літературі. Творчість Джонотана Свіфта. Діяльність письменника як памфлетиста. Роману „Мандри Гул лівера”. Новаторство Філдінга-романіста. Роман Філдінга „Історія Тома Джонса, Знайди”. Творчість Р.Шерідана, Л.Стерна. Особливості Е.Юнга, Т.Грейя, В.Блейка. Творчість Роберта Бернса.	1	2	6
Німецька література XVIII століття Періодизація розвитку літератури XVIII ст. Поняття „веймарського класицизму”, „штюрмерства”. Лессінг як критик та теоретик драми. Трагедія „Емілія Галотті”. Творчий шлях Шиллера. Шиллер як учасник руху „Буря і натиск”. П'єса «Розбійники». Проблема			

суспільної нерівності у драмі „Підступність і кохання”. Періодизація творчості Гете. Гете як представник напряму „веймарський класицизм”. Поетичне новаторство письменника. Сентиментальний характер роману „Страждання молодого Вертера”. Трагедія „Фауст”. Всесвітньо-історичне значення „Фауста” Гете).		2	6
Французька література XVIII століття : (Особливості жанру філософської повісті та їх художній вияв у творі Вольтера „Кандід”. Філософія оптимізму та песимізму на прикладі образів Пан глоса та Мартина. Ідея творчої праці у повісті „Простак”. Діяльність енциклопедистів. Втілення у романі „Черниця” філософсько-естетичних поглядів Дідро. Погляди Бомарше. Бомарше – автор трилогії про Фігаро. П'єса „Шалений день, або одруження Фігаро”).		2	6
УСЬОГО:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит відповідно ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Загальні 100 балів включають: 30 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 10 балів самостійна робота, 50 балів іспит
Вимоги до письмових робіт	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання пропонованого для письмової роботи.
Семінарські заняття	Відповідь оцінюється у площині п'ятибальної системи. Максимальна кількість 30 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають поточному та контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – іспит. Форма здачі – комбінована. Здобувачеві пропонується екзаменаційний білет із трьох завдань – двох теоретичних (30 балів) і одного практичного (20 балів).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положень: [1](#)

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> і Положення 2
https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять. При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Здобувачі освіти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, підняти бал, отриманий на занятті, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком регламентується [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Здобувачі освіти самостійно опрацьовують матеріал, виконують, згідно прописаного графіку завдання індивідуального плану, за потреби отримують консультацію від викладача у консультаційні години.

Неформальна освіта. Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни. Здобувач освіти, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>

8. Рекомендована література

- 1 Антологія іспанської літератури доби бароко. Вікно в світ. 2000. № 3. С. 83-159.
- 2 Басюк Ж. Боротьба добра і зла – рушійна сила розвитку світу. (За трагедією Гете «Фауст»). Тижневик «ЗЛ». 2004. № 46. С. 9-11
- 3 Борецький М. Мігель де Сервантес Сааведра. Тема. 2002. № 3. С. 51-72.
- 4 Борецький М. Дон Педро Кальдерон де ла Барка. Віхи життя і творчості (1600–1681). Тижневик «ЗЛ». 2000. № 9. С. 5-7, 10.
- 5 Борецький М.І. Класицизм і його різновиди. Всесвіт. літ. в серед. рахч. закладах України. 1998. № 12. С. 46-47.
- 6 Борецький М. І. Сентименталізм. Романтизм (матеріали до вивчення теоретичних тем). Всесвітня література. 1999. № 10. С. 55-59.
- 7 Брандис Є. Нащадки Робінзона Крузо. Про Робінзонаду світу. Всесвіт. 1970. № 7. С. 157-160.
- 8 Гвоздьов А. Іспанська література XVI–XVII ст. Всесвітня література та культура. 2004. № 12. С. 7-10.

- 9 Гречанюк С. Свіфт: Ерозія утопії чи віра в людину? Гречанюк С. Вічні книги. Київ, 1988. С. 193-223.
- 10 Данченко І. Трагічна іронія людської долі. До аналізу ідейно-естетичних засад філософської драми «Життя – це сон» П. Джон Донн: портрет на фоні епохи. Літературне обозрение. 1997. №5. С. 3-51.
- 11 Жованик Л. Основні проблеми й конфлікти п'єси Мольєра «Міщанин-шляхтич». Тижневик «ЗЛ». 2004. № 45. С. 4-7.
- 12 Затонський Д. Пізнати світ. Метод. нотатки до I частини «Фауста» Гете. Вікно в світ. 1999. № 3. С. 47-50.
- 13 Калина Г. Цілувати копито («нелюдське» ідеальне суспільство в романі-антиутопії Свіфта «Мандри Гуллівера»). Гречанюк С. Пізнання і розчарування (діяльність Дж. Свіфта). Шалагінов Б. Кому відпиляти потилицю? (Життя і творчість Дж. Свіфта). Тижневик «ЗЛ». 1999. № 21. С. 1-3, 5, 7-8.
- 14 Катеринчук О. М. «Робінзон Крузо» як сюжетна модель світової робінзонади. Всесвітня література. 2004. № 10. С. 15-16.
- 15 Козлик І.В. Світова література доби середньовіччя та епохи Відродження. Івано-Франківськ, 2011. 344 с.
- 16 Куцевол О. М. Світ Шекспіра: Посібник для вчителя, 2003.
- 17 Кучинський Б. Іспанська література епохи Сервантеса. Наукові записки. Серія: філологічні науки. Випуск 96 (1). С. №39-46 (URL : <http://dspace.kspu.kr.ua/js>)
- 18 Лімборський І. В. Класицизм як художньо-естетична система: етапи становлення, художні форми, національні варіанти. Зар. літ. в навч.закл. 2004. № 2 С. 2-6.
- 19 Лімборський І. В. Просвітництво у дзеркалі постмодерного світу. Всесвітня література та культура. 2007. № 10. С. 2-4.
- 20 Лімборський І. В. Вольтер і Україна. Заруб. літ. в навч. закл. 1999. № 3. С. 48-50.
- 21 Логвин Г. Розбиті серця: Фердинанд і Луїза. Ф.Шіллер «Підступність і кохання», 9 кл. Зар. літ. в навч. закл. 1999. № 11. С. 43-47.
- 22 Мележик В. Бароко як культурна система. Тижневик «ЗЛ». 2004. № 43. С. 1-6.
- 23 Назарець В. «Яка все ж таки у мене дивна доля» (Творчий шлях Бомарше). Заруб. літ. в навч. закл. 1999. № 11. С. 51-54.
- 24 Наливайко Д. Бароко і драма Кальдерона «Життя – це сон». Тема. 2000. № 1. С. 5-17.
- 25 Наливайко Д. Сльози вітчизни. Всесвіт. № 4. 1980. С. 133-134.
- 26 Ніколенко О. Вивчення поеми Данте «Божественна комедія» в 9 класі. Всесвіт. літ. та культ. в навч. закл. 2001. №6. С.12-25.
- 27 Ніколенко О. М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII—XVIII століть: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 224 с.
- 28 Стріха М. Данте Аліг'єрі Аліг'єрі та його «Божественна комедія». Зарубіжна література у навчальних закладах.1996. №5,6. С.41.
- 29 Рогозинський В., Рогозинська В. Класицизм Мольєра: він знав Журдена і Тартюфа. Всесвітня література та культура. 2005. № 7. С. 23-24.
- 30 Савчук Р. П. Данте Аліг'єрі. Всесвітня література. 1996. №8. С.35-37
- 31 Сахновський-Панкєєв В. В. Лессінг і наука про драму. Всесвітня література та культура. 2004. № 7. С. 22-24.
- 32 Соколянський М. Через хребти століть: До 250-річчя з дня народж. Дж. Мільтона. Всесвіт. 1983. № 12. С. 127-128.
- 33 Стороженко Л. Театр Мольєра: традиції і новаторство. Всесвітня література та

культура. 2002. № 12. С. 44-48.

34 Стріха М. Данте Аліг'єрі та його «Божественна комедія». Зарубіжна література у навчальних закладах. 1996. №5,6.-С.41.

35 Савчук Р. П. Данте Аліг'єрі. Всесвітня література. 1996. №8. С.35-37.

36 Традиції Мольєра в українській літературі. Тижневик «ЗЛ». 2001. № 43. С. 11.

37 Шалагінов Б. Б. Данте Аліг'єрі та його шедевр «Божественна комедія». Заруб. літ. в шк. України. 2006. №10. С.8-13.

38 Шалата О. «Робінзон Крузо» у світлі біблійної тематики. Слово і час. 1997. № 5. С. 53-55.

39 Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Львів, 1982. 440 с. (URL: <http://www.ae-lib.org.ua/texts/shapovalova>)

40 Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX сторіччя: Історико-естетичний нарис. Ківи, 2004. 360 с.

41 Шалагінов Б. Б. Твори Дж. Мільтона «Втрачений рай», «Повернений рай». Всесвітня література та культура. 2005. № 1. С. 12-14.

42 Шалагінов Б. Класики і романтики. Штудії з історії німецької літератури XVIII-XIX століть. Київ, 2013. 440 с

43 Шалагінов Б. Б. Література «просвітницького раціоналізму» у Франції. Всесвіт. літ. та культ. 2004. № 2. С. 40-46. Шухорова А. Сигал Н. П'єр Корнель. М.-Л., 1957. 123 с.

44 Шевченко Н.В. Зарубіжна література. Практичний довідник. Харків, 2010. 496 с.

45 Ялтанець Т. Л. Сатира англійського просвітника. Урок за романом Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера». Всесвітня література. 2003. № 11. С. 27-28.

Викладач доцента А.М.Мартинець

VII CEMENT

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	к.ф.н., доц. Ткачук Тамара Олексіївна,
Контактний телефон викладача	+38 (0342) 59-61-44
Е-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться щовівторка і щочетверга з 15.00 до 17.00. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальний курс «Зарубіжна література» спрямований на опанування студентами знань про основні тенденції та процеси у зарубіжній літературі кінця XVIII – XIX століть, на вивчення творчості письменників періоду романтизму та реалізму. Важливим завданням курсу є долучення молоді до культурної скарбниці людства, до загальнолюдських цінностей, збагачення їхнього духовного світу знаннями із зарубіжної літератури, формування естетичних смаків, високої загальної та читацької культури. Невід’ємною складовою курсу є поглиблення знань з історії та теорії літератури, а також компаративістики. Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота. Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, творче завдання.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти здатності здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів; підвищення літературної компетенції і загальної філологічної культури майбутніх фахівців; стимулювання студентів до наукових досліджень у галузі літературознавства. Зазначений курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання та вміння через пошук, читання художніх творів, літературознавчий аналіз, типологію художніх творів світової літератури XIX століття для подальшого використання у практичній діяльності. Курс також скерований на ознайомлення студентів із особливостями літературних епох романтизму та реалізму, інформування про новаторство, основні тенденції їх розвитку в Європейських країнах та США; на розвиток естетичних смаків та на формування високої читацької культури здобувачів вищої освіти; на здійснення поглибленого літературознавчого аналізу творів світової літератури кінця XVIII – XIX ст. Під час викладання курсу враховувати специфіку фахової підготовки здобувачів вищої освіти факультету філології, розширити їхню літературну освіту, поглибити розуміння художнього слова, звернути особливу увагу на компаративний аспект викладання літератури та міждисциплінарні зв'язки, на самостійне опрацювання студентами історико-літературного матеріалу. Завдання. Сприяти формуванню у здобувачів літературної освіти, навичок самостійної роботи, здатності аналізувати складні літературні явища, досліджувати творчу лабораторію письменника, випрацювати науковий і методичний підходи у вивченні художньої структури творів різних жанрово-видових форм для використання у практичній роботі, а також для застосування у наукових дослідженнях в галузі літературознавства й компаративістики.	

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у процесі педагогічної діяльності, навчання, що передбачає здійснення інновацій у сфері освіти, застосування певних теорій і методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 13. Здатність бути критичним, самокритичним.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно-профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін з використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 3. Здатність вільно оперувати фаховими термінами для виконання професійних завдань.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл, уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

5. Програмні результати навчання

ПРН 8. Осмислювати літературознавчі концепції, володіти методами літературознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, усної народної творчості.

ПРН 9. Уміти аналізувати й застосовувати у практичній діяльності набуті знання про закономірності літературного процесу на діяхронному і синхронному зрізах і творчість знакових письменників у національному і світовому контексті.

ПРН 18. Дотримуватись принципів академічної доброчесності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
7	<u>035 Філологія</u>	4	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Романтизм як літературний напрям і рух. Основні риси романтизму. Соціально-історичний ґрунт його розвитку, філософські основи. Романтизм і класицизм. Течії в літературі романтизму. Головні художні відкриття письменників-романтиків.	1	2	10
Тема 2. Німецький романтизм. Творчість Е. Т. А. Гофмана. Характерні риси німецького романтизму. Основні школи німецького романтизму. Спільні й відмінні ідеї. Гротескно-фантастичний романтизм у творчості Е. Т. А. Гофмана (1776–1822). Основні етапи творчості письменника. Творчий метод літератора. Художні особливості повісті-казки «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер».	1	2	10
Тема 3. Естетичні основи Англійського романтизму.	1	2	5

Творчість Дж. Байрона. Творчість поетів-лейкістів: В. Вордсворда, С. Кольриджа, Р. Сауті. Тенденції англійського романтизму. Вальтер Скотт—зачинатель жанру історичного роману. Естетичні погляди Дж. Байрона. Художні особливості, тематика і проблематика творів письменника. Ліро-епічна поема «Паломництво Чайльда-Гарольда». Романтичний характер «Східних поем». Байронізм у європейському письменстві, «байронічний герой». Українська тематика у творчості Байрона. Художньо-композиційні особливості поеми «Мазепа».			
Тема 4. Особливості французького романтизму. Творчість В. Гюго. Творчість письменників-зачинателів романтизму у Франції. Життєвий і творчий шлях В. Гюго. Роман В. Гюго “Собор Паризької богоматері” як романтичний твір, історія створення роману, історична дійсність у романі.	1	2	5
Тема 5. Національні особливості польського романтизму. Творчість А. Міцкевича. Історичні передумови виникнення польського романтизму. Жанри польського романтизму Життєвий і творчий шлях А. Міцкевича. Створення романтичного автопортрета у збірці «Кримські сонети». Образи природи Криму. Фольклорна основа балад «Світязь», «Світязянка», «Рибка». Поеми А. Міцкевича «Гражина», «Конрад Валенрод», «Дзяди». «Українська школа» в польській літературі.	1	2	5
Тема 6. Американський романтизм. Творчість Е.А. По. Національні особливості та специфіка американського романтизму. Періодизація. Соціально-критична проблематика у романтичному зображенні дійсності першого покоління американських романтиків (В. Ірвінг, Ф. Купер). Тема фронтиру та фронтірмена. аболіціонізм в американському романтизмі Г. Лонгфелло, Г. Бічер-Стоу). Трансценденталізм Ралфа Емерсона та Генрі Торо. Трагічне світосприйняття та американський індивідуалізм у творах пізніх романтиків Г. Мелвілла та Н. Готорна. Е. А. По – американський поет, новеліст, критик, Засновник детективного жанру у світовій літературі.	2	2	10
Тема 7. Реалізм як літературний напрям у літературі і мистецтві XIX століття. Основні риси реалізму. Філософсько-естетичні основи реалізму. Головні художні відкриття письменників-реалістів. Життєвий і творчий шлях П. Меріме. П. Меріме як засновник психологічної реалістичної новели. Художньо-композиційні особливості новел «Матео Фальконе», «Таманго», «Етрусська ваза» та ін., повісті «Кармен». Образ України у творчості письменника (есе «Богдан Хмельницький», нарис «Українські козаки та їх останні гетьмани»).	2	2	5
Тема 8. Французький реалізм. Творчість Оноре де Бальзака. Розвиток французького реалістичного роману XIX ст. Життєвий і творчий шлях О. де Бальзака. «Людська комедія» як відображення широкої панорами суспільства XIX століття. Жанрова своєрідність, ідейно-тематичний задум, композиція «Людської комедії».	2	2	5

Соціально-психологічний роман «Батько Горіо». Втілення принципів історизму, соціального детермінізму, психологічного аналізу та типізації у романі. Своєрідність художньої манери письменника. Україна в житті письменника.				
Тема 9. Творчість Фредерика Стендаля. Життєвий і творчий шлях Ф. Стендаля. Трактат «Расін і Шекспір» як маніфест французького реалізму. Втілення принципів історизму, соціального детермінізму, психологічного аналізу та типізації у романі Ф. Стендаля «Червоне і чорне». Особливості художнього стилю письменника. Своєрідність англійського реалізму XIX ст. Життєвий і творчий шлях Ч. Діккенса. Історія написання роману «Домбі і син». Особливості тематики і проблематики роману «Домбі і син». Дитячі образи. Урбанізм письменника. Ідейно-естетичний зміст «Різдвяної пісні у прозі» Ч. Діккенса. Поєднання рис романтизму, реалізму та просвітництва у повісті. Творчий метод Ч. Діккенса.		1	2	5
ЗАГАЛОМ:		12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Загальні 100 балів включають: 40 балів за семінарські заняття, 10 балів за контрольну роботу, 50 балів за екзамен. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, контрольну роботу, самостійну роботу. (максимум 50 балів, мінімум 25 балів) й екзаменаційної оцінки – максимально 50 балів. Здобувач, який не набрав 25 балів, користується повторним правом отримати допуск до іспиту на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).			
Вимоги до письмових робіт	Передбачено письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює 25 питань з відповідних тем (максимальна кількість балів – 40). Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.			
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 10.			
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час семінарських занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять. Залік виставляється на основі отриманих упродовж семестру балів. Максимум 50 балів, мінімум – 25. При виставленні (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під			

	час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (40 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної та контрольної роботи студента (10 балів), що контролюється упродовж тижня контролю самостійної роботи (КСР).
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання екзамену за відомістю №2.
8. Політика навчальної дисципліни	
Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. <u>Відвідування занять:</u> При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щовівторка і щочетверга з 15.00 до 17.00 чи віддалено на інтернет-платформах. <u>Навчання за індивідуальним графіком:</u> Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. <u>Неформальна освіта:</u> Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів із літературознавства на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. <u>Повторне вивчення дисципліни:</u> Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті https://d-learn.pnu.edu.ua.	
9. Рекомендована література	
Словники:	

1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2007.
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
3. Новий довідник: Українська мова та література. К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. 864 с.
4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму. К.: НаУКМА, 2010.

Підручники і методичні посібники:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. С. 370–378.
2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
3. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. С. 250–256
4. Давиденко Г. Чайка О. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
5. Наливайко Д. Шахова К. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2001. 416 с.
7. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. / О. М. Ніколенко. Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.
8. Ткачук Т.О. Зарубіжна література XIX століття. Романтизм. Реалізм. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2023. 60 с.

Викладачка _____ **кандидатка філологічних наук, доцентка Тамара Ткачук**

VIII CEMENT

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	д.філ.н. Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	ivanna.devdiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення дисципліни є зарубіжна література ХХ століття з її характерними жанрово-стильовими рисами та ідейно-проблемними тенденціями; літературним доробком видатних письменників епохи. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «модернізм», «авангардизм», «екзистенціалізм», «постмодернізм», «потік свідомості», «втрачене покоління», «психологізм», «інтелектуалізм», «міфологізм», «архетипність», «антиутопія», «автоматичне письмо», «телеграфний стиль» та ін. Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії (З. Фройд, К.-Г. Юнг, Ж.-П. Сартр, А. Камю, Р. Барт, Ж. Деріда та ін.), що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості письменників зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх аналізу з попередніми та наступними періодами. Зокрема, естетика та поетика зрілого модернізму актуалізується у площині зіставлення з художніми явищами раннього модернізму, авангардизму, реалізму тощо, література «потіку свідомості» – із характерними для поетики реалізму проявами внутрішнього монологу тощо. Взяті до уваги міжлітературні контакти українських митців із європейськими майстрами слова. Як одна із форм комунікації розглядається переклад..	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<i>Мета вивчення дисципліни</i> – забезпечити студентів знаннями літературного процесу ХХ століття, основних соціокультурних та естетичних особливостей доби у розмаїтті напрямів, течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень. <i>Основні цілі вивчення дисципліни:</i> - дати уявлення про перебіг літературного процесу ХХ ст., - репрезентувати його основні етапи; ознайомити з традиціями та новаторством у художніх формах та проблематиці; представити особливості літературних напрямів, течій, стилів, їх художню цінність та загальнолюдське значення; - визначити спільні та самобутні риси літературного розвитку в країнах Європи та Америки; - навчити студентів аналізувати літературні твори, осмислювати їх художню своєрідність, особливості стилю й поетики, які віддзеркалюють поступовий розвиток сучасної літератури, розкривають її винятковість та важливість для становлення національного та світового культуротворчого процесу; - розвивати естетичне та евристичне мислення, творчі навички та професійні здібності.	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної	

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою в усній і письмовій формах

ЗК 4. Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах.

ЗК 5. Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності

Фахові компетентності

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку зарубіжної літератури XX ст., еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 9. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації і усної, і писемної ділової комунікації.

Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефаківцями державною мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми літературознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 11. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. Уміти визначати художні прийоми й засоби, якими послуговувався митець.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури XX ст., визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати літературознавчий аналіз текстів зарубіжної літератури XX ст. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції літературознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань.

здатність визначати основні етапи літератури XX століття.

5. Організація навчання

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12 год.	
практичні заняття		18 год.	
самостійна робота		60 год.	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Восьмий	035 Філологія	Четвертий	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практ. зан.	Самост. роб.
Тема 1. Літературні напрями, течії, школи, жанри у світовій літературі XX ст. Творчість Дж. Джойса.	1	2	3
Тема 2. Англійська література першої половини XX ст. у контексті світового літературного процесу. Творчість Д.Лоуренса.	1	2	3
Тема 3. Жанр антиутопії у світовій літературі XX ст. Роман О. Гакслі “Прекрасний новий світ” як антиутопія.	1		5
Тема 4. Американська література I половини XX ст.	1		5
Тема 5. Творчість Ернеста Гемінґвея у контексті розвитку літератури США XX ст.		2	5
Тема 6. Французька література першої половини XX ст. Творчість Ф.Моріака	1	2	6
Тема 7. Німецькомовна література першої половини XX ст. Філософсько-інтелектуальний роман у німецькомовній літературі XX ст. Творчість Г.Гессе	1		4
Тема 8. Феномен австрійської літератури. Творчість С.Цвейґа.		2	6
Тема 9. Загальні тенденції розвитку зарубіжної літератури II пол. XX ст. Французький екзистенціалізм як літературний напрям. Творчість А.Камю	1	2	6
Тема 10. Нонконформістські тенденції у літературі США повоєнного періоду. Творчість Д.Селінджера	1	2	2
Тема 11. Роман філософської тенденції в англійській літературі 50-х років. Творчість В.Голдінґа	1	2	2
Тема 12. Філософсько-інтелектуальна проза Джона Фаулза.	1	2	4
Тема 13. Літературний процес повоєнної Німеччини. Творчість Г.Белля.	1		4
Тема 14. Література Постмодернізму Феномен магічного реалізму	1		6
Загальна кількість годин	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Система контролю знань здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів		

Вимоги до письмової роботи	Передбачена письмова контрольна робота (максимум 15 балів), в якій оцінюються теми, що виносяться на практичні заняття
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні допуску до іспиту враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – іспит. Форма здачі – тестування в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua. Структура тесту і розподіл балів за завдання: Підсумковий тест складається з 25 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень теоретичних знань студентів, ступінь засвоєння ними художніх творів, а також сформованості практичних навичок аналізу літературних явищ. Правильний варіант відповіді оцінюється у 2 бали. Невірна відповідь чи її відсутність – 0 балів. Максимальна кількість балів за залік – 50. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача (згідно зі встановленим графіком).

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів із зарубіжної літератури на платформах Coursera, Prometheus, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання](#).

здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2011. 488 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhKh_stolitia/
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричаник Н. І., Кушнерова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2008. 274 с. URL: <https://subject.com.ua/pdf/126.pdf>
3. Девдюк І. В. Світова література XX ст. Методичні рекомендації до лекцій і практичних занять. Івано-Франківськ: Сифонія Форте, 2017. 60 с.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття. Навч. посібн. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
5. Зарубіжна література межі XIX-XX та XX століття: підручник. За заг. ред. С.К.Криворучко. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2023. 1357 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7540/Zarub.Lit_Pidruchnyk-2023_Keba.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 496 с.
7. Література Англії. XX ст. За ред. К. Шахової. Київ: Либідь, 1993. 398 с.

Додаткова:

8. Алхімія слова живого. Французький роман (1945-2000): навч. посіб. / авт.- упоряд. В. І. Фесенко. Київ: Промінь, 2005. 384 с.
9. Бігун Б. Постмодерністський образ світу // Вікно в світ. 1999. № 3. С. 88–96.
10. Висоцька Н. О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]. URL: <http://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/10.pdf>
11. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця XX — початку XXI століть у контексті культурного плюралізму : монографія. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/29953>
12. Зарубіжні письменники: енциклопедичний довідник: У 2 т. / ред. Н. Михальська, Б. Щавурський. Тернопіль: Богдан, 2005. Т. 1; 2006. Т. 2. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_1/
https://chtyvo.org.ua/authors/Schavurskyi_Borys/Zarubizhni_pysmennyky_entsyklopedychnyi_dovidnyk_Tom_2/
13. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_1/
14. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 624 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/Literaturoznavcha_entsyklopediia_U_dvokh_tomakh_T_2/
15. Ніколенко О. М., Конєва Т. М., Орлова О. В. Основні тенденції розвитку прози XX

століття: навчальний посібник. Полтава: АСМІ, 2010. 200 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%9D%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

16. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001. 559 с.
17. Покальчук Ю. Латиноамериканський роман. Київ: Дніпро, 1980. 276 с.
18. Французька п'єса XX ст. Театральний авангард. Київ; Основи, 1993. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Samuel_Beckett/Frantsuzka_piesa_XX_stolittia_Teatralnyi_avanhard/
19. Хассан Іхаб. Культура постмодернізму // Вікно в світ. 1999. № 5 (8). С. 99–111.
20. Шахова Кіра. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури [Г. Гауптманн, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс]. Київ: Юніверс, 2001.

**Девдюк І.В., професор кафедри світової літератури
і порівняльного літературознавства**